

DUBBELDOEL RAS VOOR BEDRIJFSEIGEN KIPPEN

In 2009 startte de fokkerij voor een sterke robuuste dubbeldoelkip. Uit een aantal hybriden en rassen zijn eerst foktomen samengesteld om mee door te fokken. Hieruit is de Vredelingerkip ontstaan, een dubbeldoelkip die zelf naast eieren ook goed is voor vleesproductie. Is dit de toekomst van de biologische pluimveehouderij?

TEKST LEEN JANMAAT & WYTZE NAUTA |
FOTO'S WYTZE NAUTA

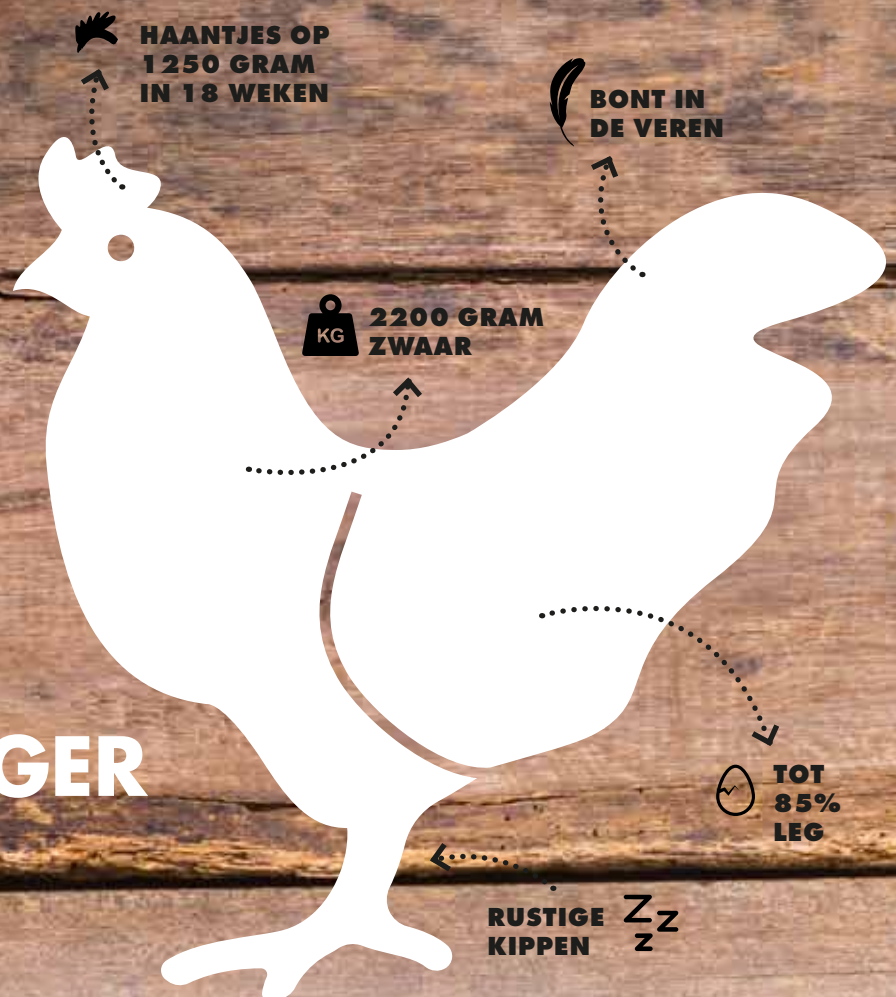
DE VREDELINGER KIP

De biologische pluimveehouderij kampte in het verleden met wat problemen, zoals een hoog sterftcijfer van de hennen gedurende de legperiode. Daarnaast wilde de maatschappij af van het doden van de eendagshaantjes, de broertjes van de legkippen. Dit vormde de aanleiding om een betere biologische en maatschappelijk verantwoorde kip te gaan fokken. Met alleen oorspronkelijke rassen als Welsumer of Barnevelder leek dat geen goed idee, die leggen gemiddeld te weinig eieren (tot 150) per jaar. Maar met hybriden alleen zou je niet door kunnen fokken, dat geeft teveel variatie. Vandaar is er gekozen voor een combinatie van hybriden en een paar zuivere rassen. Met ondersteuning van de Iona stichting is het Louis Bolk Instituut gestart met een fokprogramma. Hiervoor richtte Gerjan Slingenbergh in Ane vijf hokken met uitloop in voor evenveel foktomen of 'families'. Door de hanen door te schuiven naar een andere familie volgden de generaties zich snel op. Met deze 'familietelt' is nu na 9 jaar de 13de generatie bereikt en bevindt de fokkerij zich sinds 2012 in handen van Wytze Nauta in Amersfoort.

Het doel van deze familiefokkerij is een sterke kip te fokken die in het biologisch milieu goed presteert, minimaal 250 eieren per jaar legt en waarvan de haantjes

redelijk snel groeien en kwaliteitsvlees produceren. De potentie voor een goede leg zit in de hybriden. Een wat zwaardere kip komt uit de vaste rassen. Die combinatie heeft nu een kip opgeleverd die op volwassen leeftijd gemiddeld 2200 gram weegt en circa 250 eieren per jaar legt. Bij de start halen de leghennen een legpercentage van 85 procent. De kip is sterk en kan ook meerdere jaren worden gehouden, de productie loopt wel iets terug. Omdat het een dubbeldoel kip is, kun je er ook voor kiezen de kippen slechts 14 maanden te laten leggen, om zo gemiddeld een hoger legpercentage te behalen en ook goed vlees van ze over te houden. De haantjes worden samen met de hennen tot 18 weken opgefokt en dan geslacht. Ze zijn dan net volwassen en kraaien al. Het geslacht gewicht is dan 1250 gram gemiddeld met een range van 850 tot 1650 gram. Het vlees van de haantjes wordt zeer goed ontvangen bij de consument.

De Vredelinger wordt nu als nicheproduct ingezet. Tomen van 50 tot 250 hennen lopen door heel Nederland, veelal op multifunctionele bedrijven en vaak ook in een mobiele wagen in het weiland. De kippen zijn op veel van deze bedrijven niet alleen voor eieren en vlees maar ze passen ook in de kringloop, krijgen groenafval van de tuinderij, vermaken de gasten en

De haantjes worden samen met de hennen tot 18 weken opgefokt en dan geslacht.

De uitdaging is om het Vredelinger ei als herkenbaar product bij de consument te krijgen.

geven zorgpatiënten een taak. De Vredelinger is daar ook zeer geschikt voor. Ze worden ervaren als gezellige en rustige kippen die niet snel verstoord raken. Het is daarmee ook een multifunctionele kip.

Uit eerder onderzoek bleek dat de pluimveesector ook graag naar een meer biologische fokkerij wilde maar dat het probleem de ei-productie was. Zoals bekend zijn de marges in de legpluimveehouderij erg klein. Prijzen van eieren worden tot drie cijfers achter de komma berekend, dat zegt wel genoeg. Een cent meer per ei maakt dan het verschil. Vanwege het lagere legpercentage vraagt De Vredelinger een kleine meerprijs per ei. Als de consument maar twee cent per ei meer betaalt mag het legpercentage wel 10 procent lager zijn voor een zelfde resultaat. Dit komt mede doordat de Vredelinger kip sterker is en minder uitval laat zien. De uitdaging is om het Vredelinger ei als herkenbaar product bij de consument te krijgen. Voor huisverkoop vormt dit ras een goed alternatief.

De markt zal uitmaken wat de Vredelinger zal gaan doen in de toekomst. Enkele boeren zijn nu geïnteresseerd in het wat grootschaliger inzetten van de Vredelingers in koppels van 250 hennen in een mobiele wagen in de wei. Dit levert een verhaal op van een kip

waar alles goed biologisch mee is. De oorsprong is biologisch, de hanen blijven leven voor vlees, de kippen lopen steeds weer vrij en blij in een schoon stuk weide en hoeven daarom niet chemisch ontwormd te worden. De komende generaties zal het ras steeds stabiel worden en zal er ook meer selectie gaan plaatsvinden op de eiproduktie. Een legpercentage van 90 procent is niet mogelijk, maar daar tegenover staat de productie van biologisch kippenvlees. Naar schatting ontstaat er een leggen die gemiddeld 75 procent legt en daarnaast in 16 weken groeit tot 1250 gram geslacht gewicht. Het vlees vormt een alternatief voor het kippenvlees afkomstig van speciaal gefokte vleeskippes die na 12 weken in de slachterij belanden. Alleen al daarom past een dubbeldoel ras bij biologische veehouderij. In de praktijk zijn het vooral biodynamische bedrijven die kiezen voor dubbeldoel rassen. Voor de fokkerij is dit mooi omdat er zo verschillende families her en der in het land worden gehouden. Mocht er ooit eens iets fout gaan door een ziekte als vogelgriep in een regio, dan vormen deze bedrijven een back up. En je ziet dat deze bedrijven steeds meer van de 'bedrijfseigen' kippen gaan houden. ■

